

LO GERONÉS

Diari nacionalista

Girona: Dijous 28 de Janer de 1909.

NÚM. 847

Número solt 5 cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Girona, un mes . . . . . 1 pesseta.
Catalunya y demás regions trimestre 4
Països d' Unió postal, ... 9

Redacció y Administració

CARRER DEL PAVO, NUM. 6, BAIXOS

ANUNCIS Y REMITITS

á preus convencionals

Publiquinse ó no, no s'tornan els originals.
Dels treballs firmats ne son responsables sos autors.

Número solt 5 cts.

Centro Barcelonés de Seguros QUINTAS

Autorizado por la ley de 30 de Junio de 1887

Domicilio social: Carmen 42, 1.º - Barcelona

Esta Asociación, para responder de sus operaciones, tiene constituido en el Banco de España y á disposición del Excmo. Sr. Ministro de Fomento el depósito que previene la Ley de Seguros de 14 de Mayo de 1908 y cumplidos los requisitos que la misma ordena.

Los mozos de la próxima quinta pueden suscribirse por la cantidad de

750 Pesetas

quedando garantida con su redención militar la responsabilidad de los excedentes de cupo que sean llamados para cubrir bajas.

El dinero pueden los interesados depositarlo donde quieran, aun en el mismo pueblo de su residencia, sin que pueda cobrarse la Asociación hasta el mes de Agosto del año del sorteo.

Los mozos que constituyan sus depósitos en el Banco de España, mediante el pago de DIEZ PESETAS, además de los gastos de ingreso, tendrán derecho si salen soldados, á ser redimidos antes que la Dirección levante los depósitos. Primero se verán libres del servicio militar antes que nadie pueda disponer de sus capitales.

Estas son las únicas garantías que pueden llevar al seno de las familias la verdadera tranquilidad.

Para prospectos, informes y suscripciones, dirigirse á nuestro Delegado en esta provincia

D. FRANCISCO DE P. VILA. Calle Huertas, 18, 2.º 2.ª. Gerona

SANTORAL

SANT D' AVUY: —San Julià de Cuenca y san Cirilo.

SANT DE DEMÀ: —San Francisco de Sales dr. y San Valeri b.

QUARANTA HORES: —Continuan en la església de Sant Lluc.

A "El Social"

El darrer nombre de *El Social*, setmanari popular que's publica a Barcelona, publica un editorial titulat «Una Semana sindical» en el qual s'hi exposen els importants beneficis qu'els Sindicats cristians belgues proporcionan als obrers. D'entre ells comenta especialment, per l'importància que té, el del *periòdic professional*, com a millor medi de difusió de la cultura entre els obrers.

Es de suposar que la publicació d'aquest editorial, no té altre finalitat que oferir als llegidors l'exemple de l'organisació social cristiana, que hi ha establerta en l'avansada Bèlgica. Es lloable, car molt tenim nosaltres, que apéndrehi. Però es altament deplorable qu'els qui ens proporcionan l'exemple, y per lo tant, son els qui deurían imitarlo aquí, sigan els primers en no seguir les iluminoses ensenyances que d'allí ens venen, demostrant únicament la manca de talent pràctic, que tant distingeix els sociòlegs catòlics de Bèlgica.

Vetaquí la prova. Diu, *El Social* en l'esmentat article: «Con el fin de que ejerzan mayor influjo la mayor parte de los periódicos profesionales se publican en dos idiomas, el flamenco para las provincias del Norte i el francés para las provincias del Sur.» Aquest es l'exemple que'n presenta *El Social* i ell mateix es el primer en, deliberadament, no seguirlo. *El Social* es producte de la refundació en un sol de tres periò-

dics anteriors, el més important dels quals, era el simpàtic setmanari català *Aurora Social* que vegé la llum a Barcelona durant els anys 1907 i 1908.

La desaparició d'*Aurora Social* i la publicació en el seu lloc del actual *El Social* se justificà diguent qu'era un pas d'avans en el camí dels seus ideals. L'avans del cranc, al nostre entendre.

A qui va dedicat *El Social*? A les classes populars, treballadores, els obrers. Quina propaganda pot fer, quina influència pot exercir *El Social* entre les classes obreres de Catalunya, parlantells en una llengua que no es la que parlen l'imensa majoria d'ells? Com podrà desterrar de les mans del obrer català, els periódics que escrits en nostra llengua, li enverenaran el seu esperit am doctrines utòpiques y antisocials

siguent com deuria esser l'objectiu

primordial d'un periòdic d'accio

social catòlica, y portarli a les mans

les sanitoses doctrines del cato

licisme?

La raó principalissima que s'opondrà als nostres arguments seria sens dubte, la de que l'accio social no ha d'ésser egoista, deu aixampliar els seus límits per tota Espanya. ¡Oh! llavors nosaltres els hi objectariem l'exactitud d'aquell refrà castellà que diu: «Quien mucho abarca poco aprieta».

Si la rutina no impérés encare, el procediment que se seguiria a Catalunya, seria el fer una accio social ben catòlica; ben catalana.

Desde que l'orgull dels homes—del qual en parla el Génies— reunits en la vall de Sennaar, pera fundar una terra y una ciutat a fi de no quedar escampats demunt la terra, sigüé castigat per Deu, am la confusió de llengües, que la divisió natural de l'humanitat, feu la varietat de llenguatges. L'Esglesia Catòlica no s'aparta mai d'aquesta tradició,

«ja desde'l principi—diu el Dr. Torras y Bages—les grans, les veraderes unitats socials, son per l'Esglesia, les que formen l'unitat de llenyuatje; no diu que l'Evangeli sia predicat en totes les províncies del Imperi, sinó en totes les llengües, *omni lingua*. Y el profond humanista valencià, en Lluís Vives, seguint la constant doctrina catòlica, afirma que la llengua es un dels principals fonaments de tota societat humana, y fins arriva a dir que considera impossible, formar societat am aquell qui parla different llenyuatje.

Convencuts de la veritat teòrica d'aquestes doctrines y am l'exemple de la pràctica seguida pels Sindicats cristians belgues, com ens testimonia *El Social* ens fa témer que de continuarse pel camí comensat, la tant necessària acció social catòlica en nostra terra, seria ben poc profiosa, quan estéril.

EUDEMUS

FRISOS

UN CAS

Vaig dirvos en el darrer Fris, que quan *Johannus* hagué llegit la *gaceta* en la qual s'innorava qu'el se-

QUINTOS DE 1909

os interesa conocer las especiales ventajas que ofrece el

"BANCO ARAGONÉS DE SEGUROS Y CRÉDITO"

SOCIEDAD ANÓNIMA, domiciliada en Zaragoza, primera que ha implantado en España el Seguro de REDENCION DEL SERVICIO MILITAR con completas garantías

Esta Sociedad, la de mayor capital de cuantas practican el SEGURO DE QUINTAS, ha constituido á disposición del Excmo. Sr. Ministro de Fomento, el depósito máximo de DOS-CIENTAS MIL PESETAS, exigido por la nueva legislación sobre Seguros para responder del cumplimiento de sus contratos.

El «Banco Aragonés» ha ingresado en dos años, en las Cajas del Estado, y en concepto de redenciones, mas de UN MILLÓN DE PESETAS.

Subdirección Regional para Cataluña y Baleares: LLEIDA, 10, 1.º - BARCELONA

Agente en GERONA: - D. PEDRO SUBIRANA - LORENZO, 17.

BALLESTERIAS NUM. 47. GIRONA

NOVEDADES EN TEJIDOS Y ESTAMPADOS DEL PAÍS Y EXTRANJERO

LAMBERTO VILÁ

GRAN NOVETAT Y ASSEGURATI

nyor Brugada havia fet hereu de sa fortuna de 250.000 mil pessetes á l'Ajuntament de Barcelona, havia estripat nírviosament el diari, y are vaig á explicarlos el perquè.

Johannus es un pobre enamorat de la metròpoli catalana. Es un ciutadano fil extremat y un cop fins somrigué quan un seu amich l'hi digué:

«Jo la pena de mort la guardaría per els cassos de destrucció de la bellesa ciutadana.»

Y, *Johannus*, volgué un dia coneixer els administradors de la Barcelona dels seus somnis.

Y quan els hagué conegut, quan hagué parlat ab ells de ben apropi, pensà simultàniament ab la frase del seu amich, y ab els administradors de la Ciutat.

Johannus desd'allavors colocab com a antitètichs els mots Ajuntament y Ciutat.

L'un es la negació de l'altre.

Si en Brugada á l' hora de la mort, hagués disposat qu'els seus cinquanta mil duros fossen immediatament, directament, empleats per embellir la ciutat, *Johannus* s'hauria llevat el barret, y l'hi hauria dedicat una paraula d'elogi; avuy el mot es de menyspreu.

Avuy *Johannus* ha anotat un nom més á la llista d'enemicis de la Ciutat. El de don Joseph Brugada.

Y perdoni si de mot el tracta ab tanta duresa. *Johannus* hauria volgut parlar á temps ab ell, y avuy segurament qu'en Brugada l'hauria pogut anotar á la llista de protectors.

¡Que la terra l'hi siga lleu!

JOHANNUS

Barcelona, III dijous de Janer.

NOTICIES

DE L' AJUNTAMENT

Air va ferse un regoneixent á una casa de la Rambla de Mosen Jacinto Verdaguer, trovant que criaven gallines.

Ha sigut ordenada llur desaparició.

A don Francisco Bosc se li ha

Pere Rigau y Poch

En Pere Rigau y Poch, el mes popular y mes fecond dels autors y nas, no cal mes que parlar d'ell en compositors de sardanas, acaba de tota la plana ampurdanesa, per samorir en sa villa natal ampurdanesa ber l'acceptació que tenian entre els de Torroella de Montgrí, quant estàndards sardanistes, y molt mes, va en la major potència de sa vida, á si eren executades per la seva mateixa cobla, que dit entre paua, es

Fill d'aquell popular Barrató, que una de les millors conegudes, ja que en activitat y energia, era el verdader interpretava fidelment l'aire del pais tipo ampordanés, organisador y crea-

dor de la cobla Torroellensa que La seva feconditat era exuberant, encara avuy porta son nom: heretá ja que ha deixat un reportori de tres-les actives condicions de son pare, centes y pico de sardanas, pocas y desde molt petit, formá part de la inédites, totes les quals han sigut cobla, distingintse extraordinaria- considerades per els crítichs com els ment en la execució del fluviol y millors models, de la clásica y típica tamborino, en quins instruments dansa catalana.

ningú ha arribat á igualarlo; tenia L'acte de l'enterro, que tingüe lloc totjust once anys, quant se presentá en la mateixa vila de Torroella de en una competencia ab una sardana Montgrí, fou una mostra de l'estima- obligada de fluviol, despertant l'en- ció que tothom li tenia, en quins li tussiasme de aficionats y mestres, ja rendirem un merescut tribut, á mes que ningú suposaba que ab un ins- dels molts amichs la Societat coral y trument tant ingrati, se pogués traure la Agrupació dramática de quines l'armonía y bellesa que sols ell sabia era Director y fundador.

treuren.

P.

impostat una multa perquè corria gut un subjecte anomenat Miquel mes de lo regular, amb la tartana Garrigola Pijoan per haver tallat vuit que menava de Girona al Pont olivers á la propietat de don Robert Major.

També ha sigut imposta una altre multa per el mateix objecte al tartaner Llorenç Carreras.

DEL GOVERN CIVIL

Diuen de Pals que ha sigut detin-

gut un subjecte anomenat Miquel Garrigola Pijoan per haver tallat vuit olivers á la propietat de don Robert Roig y Valls.

TRIBUNALS Y JUTJATS

Per demá está senyalada la vista de un incident en el plet contencios promogut per don Jaume Reig contra un fallo de la Delegació d'Hinden.

Demandant: Advocat, don Joaquim Franquesa.—Demandat, L'Administració.

lla vila, el cadàvre de l' estadant de la casa. S' ignora si va caure ó si li van tirar.

RELLIGIOSES

Air al tren del matí va marxar a Roma en calitat de trasllat, la superiora del convent de les Adoratrius.

Nombroses persones eren a l'estació a despedirla.

Els P. P. Salesians y els nens assilats de la Granja de St. Isidre d'aquesta ciutat, celebraran la festa del seu Patró Sant Francisco de Sales am els següents cultes:

Dies 28 29 y 30— Tríduu de preparació a dos quarts de 8 de la tarda en el qual predicarà un P. Salesian. Se cantarà l'himne del Sant y s'acabará am la Benedicció de S. D. M.

Dia 31— A les 7 del matí; Missa de Comunió general. A les 10, Missa solemne cantada per l'escolanía de la Granja. A dos quarts de 4 de la tarda: Trisagi després del qual, dirà la conferència reglamentaria el Dr. D. Frederic Trigás pbre, acabant la funció am la Benedicció de S. D. M.

Segons l' estadística qu'ha publicat l' Institut de Reformes Social durant l' any qu' acaben de passar hi ha hagut 118 vagues, essent le més freqüents les d' obrers dedicats al ram de construccions, qui'n ha promogudes 21.

Hi han pres part à les mateixes 18,421 homes y 1,297 dones.

Els vagistes han guanyat totalment en 43 casos, 16 en part y han perdut en 59.

Les vagues, ademés, han donat per resultat 1 mort, 9 ferits y contusos.

La Revista Saragossana» Anales del Pilar» ha obert un «Concurs de Sermons» a que poden optar tots els sacerdots espanyols. El tema es un sermó en llahor a la Verge del Pilar, y hi haurá un primer premi de 100 ptes. y nou de 25. Els treballs que s'admetràn per tot el dia primer de Mars vinent s'han d'adressar a D. Josep M. Azara, Apartat, 59 Saragossa.

Els seminaristes de Sevilla en sa lluita contra la mala premsa, han publicat per Nadal un nombre del periòdic «Oro et labora» que poden adquirir tots els que vulguin cooperar a n'aquesta bona obra enviant una almoyna al M. I. S. Rector del Seminari de Sevilla.

VARIA

Comunican de San Cugat del Vallés, qu'ls mossos de l' esquadra varen trobar al pou de la casa n.º 47 del carrer de Martorell d' aquell

Duran el passat any, en la Casa de Correus de Barcelona, entraren 44.000.000 de cartes y 'n sortiren 120.000.000: lo que dona un moviment de 164.000.000 de cartes.

Se cursaren en valors declarat 110.000.000 de pesetas y passaren per dita casa unes 2.000.000 de personnes.

Se troba vacant en el institut de Figueres la càtedra de Matemàtiques, dotada ab el sou anual de 3,000 ptas., la que's provehirà per oposició entre auxiliars.

En el institut d' Almeria, la càtedra d' Agricultura tècnica, agrícola y industrial, ab 3,000 pesetas que's provehirà per oposició entre auxiliars.

En el institut de Granada, la càtedra de Historia natural, Fisiologia y Higiene, ab 3,000 pesetas, que's provehirà per oposició lliure.

IMPREMPTA

y LITOGRAFÍA

BENAGES Gmans.

Carrer del Pavo, 6.-GIRONA

IMPRESIÓN DE TOTA CLASSE DE SOBRES MEMBRETS PERA CARTES CIRCULARS REBUTS CHEQUES ESTATS
FACTURES MEMORANDUMS TALONARIS TARGETES DE VISITA Y COMERS INVITACIÓNS MATRIMONI Y BATEIG
ESQUELES DEFUNCIÓN PROGRAMES PERA TEATRE PROSPECTES Y DEMÉS TREVALLS DE IMPREMPTA Y LITOGRÀFIA

PREUS SENS COMPETENCIA

Joan Campdepadrós

DEDICADA A LA FABRICACIÓ DE BOSSAS
DE PAPER Y DEMÉS ANEXOS
ESPECIALITAT AB LES DE LUXO
ARTICLES PERA MOSTRADORS
ENVOLTORIS AB ELEGANS DIBUXOS IMPRESSOS
EN PAPER BLANC, COLORS, INDIANAS
Y PERGAMINS
SORPRESSES Y DEMÉS OBJECTES DE FANTASIA

Representació exclusiva per la província de les casas

Josep Bracóns
DEDICADA Á TARJES POSTALS ARTÍSTIQUES
GRAN ASSURIT EN NOVETATS CADA SETMANA
VENDAS AL PER MAJOR

PROMITIT Y ELEGANCIA

GRAN NOVETAT Y ASSURIT
EN TIMBRES DE GOMA
PREUS BARATÍSSIMS COM CAP ALTRE CASA
INMENS ASSURIT EN PAPERS
Y TARJETERIA DE DOL
ESPECIALITAT EN RECORDATORIS

PASSATEMPS**Amorosa**

Nena hermosa d'ullots negres
que quan mires fas esclau
no'm miris mes:

encar que miran alegres,
ta mirada que t'escau
no' miraré.

Si vols que tots ulls ne mirí,
quan sias al meu devant
mirein poquet:
y fora d'aquest martiri,
veurás si no'm mires tant
que't miraré.

JOSEPH C. ORIOL

Cantarelles

*El otro dia encontré
á la que yo antes amaba:*

i entre quatre o cinc de frescas
va darm-me una clatellada.

*Ser marido es muy cargante
el ser padre es doble carga:
pero carrega molt mes
aguantar la sogra a casa.*

*El dia que me casé
hice yo mil tonterías:
avui les pago ben carnes,
l'aburriment me dissipó!*

J. CARRERAS GRAELLS

Endevinalles**XARADA**

Com qu'es *tres-hu* donya Agnés
y li agraden molt les besties,
(ab les que ja s'hi ha gastat
un bon grapat de cinquenes)
ha aumentat sa col-lecció
ab un gall de dugues crestes,

tres anechs de bech partit,
un gat de color de cendra,
una mona *dugues-dos*,
y un total de vuit pessetes.

MANEL NOEL

ANAGRAMA

Mon *Total* duya una *tot*
com may n'havia vist cap;
que segons va confessarme
va complarla a can Norat.

UN GUAPÓ

LLETRA NUMÉRICA

1 2 3 4 5 6 6	—Nom de peix.
2 3	—Consonant.
2 4	—>
4 5 6 2 7	—Les ostres ho son.
2 6	—Consonant.
2 7	—>
1 2	—>

Un giron.

J. C. G.

(Les solucions al dijous pròxim)

Solucions del diumenge passat

Al Triangle xaradistich: *Fumadora*.A la Xarada: *Tapabocas*.A la Mudansa: *Tonta-tinta*.

LO GERONÉS

TIPO-LITOGRÀFIA BENAGES HNOS. - PAVO. 6

Gran Sastrería JOSEP BACH

CARRER DE SANTA EUGENIA, NÚMERO 10

GIRONA

El que visita aquest establiment hi trovarà totes les novetats
de temporada al ensems que economia, virtat y promptitud ab els
encarrecs.

Trajes, exclusivament á mida, de llana y estams desde 25 á 100
pessetes. Abrics á idem desde 30 á 100 pessetes; Capas desde 17 á 75
pessetes; Pantalons desde 13 á 30 pessetes.

Pera convencers de que sols se paga el género, basta visitar l'
establiment y comprar.

Tall elegant y esmerada confecció

Mercat de Girona

Dissape 23 Janer de 1909

Blat	de	28	a	27	00	kilos
Ordi	>	16	a	15	>	
Civada	>	21'50	a	20'50	>	
Blat de Moro	>	24	a	23	>	
Fasols	>	39	a	23	>	
Faves	>	24'50	a	23'50	>	
Cigrons	>	150	a	50	>	
Arròs	>	70	a	45	>	
Garrofes	>	18	a	17	>	
Palla	>	7	a	0	>	
Patates	>	12	a	11	>	
Ollis	>	150	a	130	>	
Vins	>	16	a	12	>	
Formatges	>	2'50	a	0	>	

BESTIAR

Vaques de 400 a 300 pessetes

Bous de 500 a 400

**SEGURS
INCENDIS y VIDA**

AGENT: D. Félix Solá

Carrer Sta. Clara, núm. 3, 1.er — GERONA**S. Alegri Santana****Instalacions mecàniques
y elèctriques**

Plassa de la Constitució. GIRONA

M. del Carme Benages**PLANXADORA**

CERVANTES, 2, ENTRESSOL. GIRONA

Mitj fadri caxista
se'n necessita un en la impremta
d' aquest diari.

ACEITE Grau Romanaty
de Hígado

Bromo - Iodo - Fosfo - Tanizado

PRECIO 2 PESETAS

De venta en todas las farmacias y droguerías

Medicamento antieserofuloso y regenerador
por excelencia, esta preparado á base de aceite
extra garantido; contiene los halógenos BROMO
y IODO adicionados á los naturalmente propios
del aceite, perfectamente absorvidos, junto con
FOSFORO ORGÁNICO á dosis médicas; es com-
pletamente asimilable y tres veces mas activo y
eficaz que las mejores emulsiones y aceites pu-
ros; y aventaja á unas y otros por tener bien
disimulados el olor y el sabor característicos y
contener á la vez el 100 por 100 de aceite su-
perior.

